

Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup ukiumoortumik nalunaarusiaa 2016

Kapitali 5. Meeqqat akiuussutissinneqartarnerat

2010-mi septembarip aallaqqaataani meeqqanik akiuussutissiisarnerup nutarterneqarneranut atatillugu (Tabeli 1) akiuussutissiinernik nalunaarsuinerit, pappiaqqat atorunnaarlugit, qarasaasiakkut sullississummi Æskulap-imi nalunaarsorneqartalerput. Allannguinerli akiuussutissiinernik nalunaarsuinerit amigaateqalernerannik- akiuussutissiinerit Æskulap-imut nalunnaarsornagit akiuussutissiinermi qarasaasiakkut sullississummi pisoqqami nalunaarsorneqarsinnaanerat, allattugaatinut allallugit nalunaarsorneqarnerat, nakorsaatinut nalunaarsuiffinnut nalunaarsorneqarnerat imal. nalunaanngivinnerannik nassataqarpoq. Tamatuma saniatigut misissugassatut toqqakkani ersarissunik kukkuneqalersitsisinnaasoqarpoq taamaammat 2012-imiit paasissutissanik naatsorsuinnginnissaq Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup toqqarpaa.

Napparsimasut pillugit allattugaatinut qarasaasiakkut nalunaarsuiffik nutaaq- COSMIC - Peqqinnissaqarfimmit nuna tamakkerlugu napparsimmavinni peqqissaavinnilu atuutilersinneqalerpoq. Tamatuma 2018-imi peqqinnissaqarfimmi tamakkiisumi atorneqalernissaa naatsorsuutigineqarpoq. Massakkorpiaq paasissutissat pingaarutillit Nuummeersut kisimik saqqummiunneqarsinnaapput (Tabeli 2).

Ukioqatigiiaani nuuttut akiuussutissinneqarsimangitsutut nalunaarsimasinnaammata akiuussutissiinerup annertussusaanut tunngatillugu paasissutissat saqqummiunneqartut annikinnerpaaffissaminniippat. Taamaammat illersuutaanerannut tunngatillugu paasissutissat ”massakkorpiaq pissutsit”qanoq innerannik takutitsivoq. Akiuussutissami pineqartumi ukioq inuuffik toqqarneqartoq pillugu paasissutissani aasani ukiut akuttunerulersinneqarput. Taamaaliornikkut meeqqat akiuussutissinneqarnissamut ukiunut immikkoortiteraluni nalunaarsuinerimut aalajangersimasumut qaninnertik pissutigalugu sulii akiuussutissinneqanngitsut peersitaanissaraluaat pitsaalineqassaaq.

Assersuutitut tabelimi 1-imi takuneqarsinnaasutut akiuussutissiisarnermut maleruagassiaq naapertorlugu ilitersuinerimut atatillugu InfanrixHexa-p Prevenar-illu pingasunik qaammateqalernerim akiuussutissiissutaanissaat siunnersuutigineqarpoq. Tabeli 2-mi ukioqatigiiaat taakku ukioq toqqagaq akiuussutissanut taakkununga tunngatillugu paasissutissanut qarasaasiakkut sullississummit pissarsianut ilaasoq 2015-imeersoq takuneqarsinnaavoq. Paasissutissallu qarasaasiakkut sullississummit pissarsiat 2017-imi aggustip ulluisa 16-anni tiguneqarpata tamanna paasissutissanik aallernerup nalaani ukiup immikkut toqqakkap ukiunik marlunnik sipporneqarnaviannnginneranik isumaqassaaq. Illersuutaanera InfanrixHexa-mut 76%-iusutut Prevenarimullu 75%-

iusutut naatsorsorneqarportaaq. 62-it 66-illu akiuussutissinneqanngitsutut nalunaakkat siuliani taaneqareersutut ass. Danmarkimiit Nuummut nuuttuusinnaapput.

2017-imi upernaakkut Dronning Ingridip Napparsimmavissuani nakorsat mæslingimut, savarnermut aappalararnermullu akiuussutissiinerup illersuutaanerata appasinnera maluginiarpaat paasititsiniaanerlu aallartillugu. Taamaattoq meeqqat nappaataasa ataani pineqartut ukiuni kingullerni nappaalassutaasimanginnerat ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut kapitalimissaaq nappaatinut tunillaassuttunut tunngasumi takuneqarsinnaasutut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiit 2016-imi taamaallaat Kalaallit Nunaanni ilummoortoq ataaseq savartorlu ataaseq nalunaarutigineqarput.

Tabellit

Tabeli 1 Meeqqat akiussutissinneqartarnerat 1. september 2010		
Ukiut	Nappaatit	Akiussutissat
Qaammateqalinningsut	Sakialluut/TB, Tingulluut/Hepatitis B	BCG, Engerix-B (meeqqanut)
Pingasunik qaammatillit	Toqqusaarluut perulunnartoq/Difteri, Noqarneq/Tetanus, Ilummoorneq/Pertussis, Nukillaarneq/Polio, Hæmofilus influenzae type B/Hib, tingulluut Hepatitis B Tappiorannartut pneumokokkit	InfanrixHexa (1), Prevenar-13 (1)
Tallimanik qaammatillit	Toqqusaarluut perulunnartoq/Difteri, Noqarneq/Tetanus, Ilummoorneq/Pertussis, Nukillaarneq/Polio, Hæmofilus influenzae type B/Hib, tingulluut Hepatitis B Tappiorannartut pneumokokkit	InfanrixHexa (2), Prevenar-13 (2)
Aqqaneq marlunnik qaammatillit	Toqqusaarluut perulunnartoq/Difteri, Noqarneq/Tetanus, Ilummoorneq/Pertussis, Nukillaarneq/Polio, Hæmofilus influenzae type B/Hib, tingulluut Hepatitis B Tappiorannartut pneumokokkit	InfanrixHexa (3), Prevenar-13 (3)
15-inik qaammatillit	Mæslingerneq/Morbilli, savarneq/Parotitis, aappaluararneq/Rubella	MMR VaxPro (1) (MFR)
Sisamanik ukiullit	Mæslingerneq/Morbilli, savarneq/Parotitis, aappaluararneq/Rubella	MMR VaxPro (2) (MFR)
Tallimanik ukiullit	Toqqusaarluut perulunnartoq/Difteri, Noqarneq/Tetanus, Ilummoorneq/Pertussis, Nukillaarneq/Polio (sunniutaanik annertusititsisoq)	Boostrix-Polio
Aqqaneq marlunnik ukiullit	Mæslingerneq/Morbilli, savarneq/Parotitis, aappaluararneq/Rubella *	MMR VaxPro (2) (MFR)*
	Tingulluut/Hepatitis B (1)**	Engerix-B (meeqqanut) (suli qaammateqalinningsut)**
Niviarsiaqqat	Tingulluut/Hepatitis B (2)**	Engerix-B (meeqqanut) (marlunnik qaammatillit)**
	Tingulluut/Hepatitis B (3)**	Engerix-B (meeqqanut) (arfinilinnik qaammatillit)**
	HPV	Gardasil (suli qaammateqanngitsut)
	HPV	Gardasil (arfinillik qaammateqalereersut ukioqalinningsulli)
* Meeqqanut 2010-mi septembarip aallaqqaataani sisammeereersimasunut (2018-imi unitsinneqassaaq)		
** Meeqqanut 2010-mi septembarip aallaqqaataani pingasunik qaammateqalereersunut (2022-imi unitsinneqassaaq)		

Tabeli 2		Nuummi akiussutissinneqartut, Effektor-imit paasissutissanit killiffisiuineq 16. august 2017					
Qaammatit/Ukiut	Akiussutissat	Ukiut immikkut toqqakkat	Akiussutissinneqartut (amerlassusaat)	Akiussutissinneqanngitsut (amerlassusaat)	Akiussutissiineq	Ukiog	
Suli qaammatiqalinngitsut	BCG	Ataaseq	Ukiog inunngorfik	190	15	93 % (190/205)	2016
	Engerix B			192	13	94 % (192/205)	
Pingasunik qaammatillit	InfanrixHexa (1)	Ataatsip marlullu akornanni	Ukiog inunngorfik ukiullu marluk	197	62	76 % (197/259)	2015
	Prevenar-13 (1)			193	66	75 % (193/259)	
Tallimanik qaammatillit	InfanrixHexa (2)	Ataatsip marlullu akornanni	Ukiog inunngorfik ukiullu marluk	197	66	75 % (197/263)	2015
	Prevenar-13 (2)			192	71	73 %	
Aqqaneq marlunnik qaammatillit	InfanrixHexa (3)	Marluk pingasullu akornanni	Ukiog inunngorfik ukiullu pingasut	148	87	63 % (148/235)	2014
	Prevenar-13 (3)			145	90	62 % (145/325)	
15-inik qaammatillit	MMR VaxPro (1) (MFR)	Marluk pingasullu akornanni	Ukiog inunngorfik ukiullu pingasut	133	102	57 % (133/235)	2014

Sisamanik ukiullit	MMR VaxPro (2) (MFR)	Tallimat arfinillilu akornanni	Ukioq inunngorfik ukiullu arfinillit	99	131	43 % (99/230)	2011
Tallimanik ukiullit	Boostrix-Polio	Arfineq marluk arfineq pingasullu akornanni	Ukioq inunngorfik ukiullu arfineq pingasut	N/A	N/A	N/A	2009
Aqqaneq marlunnik ukiullit	MMR VaxPro (2) (MFR)	13-nit 14- nillu akornanni	Ukioq inunngorfik ukiullu 14- it	N/A	N/A	N/A	2003
	Engerix B (meeqqanut) (suli qaammateqalinngitsunut)			176	48	79 % (176/224)	2003
	Engerix B (meeqqanut) (marlunnik qaammatilinnut)			148	76	66 % (148/224)	2003
	Engerix B (meeqqanut) (arfinilinnik qaammatilinnut)			132	92	59 % (132/224)	2003
Niviarsiaqqat	Gardasil (suli qaammateqalinngitsunut)	13 -it 14- illu akornanni	Ukioq inunngorfik ukiullu 14- it	69	155	62 % (69/112*)	Niviarsiaqqat 2003
	Gardasil (arfinilinniit aqqqaneq marlunnik qaammatilinnut)			57	167	51 % (57/112**)	Niviarsiaqqat 2003
<p>Note: * $69+155=224/2=112$ niviarsiaqqat, ** $57+167=224/2=112$ niviarsiaqqat, N/A: Akiuussutissanut taakkununga tunngatillugu kisitsisit immikkoortumi tassani annertuumik nalorninartoqarnera pissutigalugu nalunaarutigineqanngillat. Paasisutissat paasisutissanik massakorpiat pissarsianik tunngaveqarput. Inuit nuttartuummata meeqqat maani najugallit kisimik qarasaasiakkut sullississuumiit paasisutissanik aallerfiusinnaapput.</p>							